Gemeenteraad van 's-Hertogenbosch
College van burgemeester en wethouders

Uw brief van	:	Ref.	: H.W.M. Wouters
Uw kenmerk	:	Tel.	: 073-6159770
Ons kenmerk	:	E-mail	: rekenkamer@s-hertogenbosch.nl
Datum	: 25 september 2026	Bijlage(n)	: -
Onderwerp	: Aanbieding Opvolgingsonderzoek Toezicht en handhaving bij milieubelastende activiteiten		

Geachte gemeenteraad,

In ons Jaarverslag 2025, met daarin een vooruitblik op 2026, kondigden wij een opvolgingsonderzoek aan naar toezicht en handhaving bij milieubelastende activiteiten. Dit rekenkameronderzoek is een vervolg op het onderzoek dat wij eind 2024, begin 2025 verrichtten. Aanleiding van dat onderzoek waren gebeurtenissen in 2021 en 2022: twee ernstige branden op het AVI-terrein aan de Rietveldenkade en de uitstoot van benzeen door de Asfaltcentrale. Daarop hebben enkele raadsfracties in 's-Hertogenbosch het onderwerp 'toezicht en handhaving milieu' aangedragen als onderwerp voor een rekenkameronderzoek. Op 10 maart 2025 boden wij u het rekenkameronderzoek aan.

De rekenkamer wilde met het bijgevoegde opvolgingsonderzoek nagaan of (het merendeel van) de aanbevelingen die voortvloeiden uit het eerdere onderzoek naar toezicht en handhaving bij milieubelastende activiteiten daadwerkelijk zijn opgepakt. Het opvolgingsonderzoek is gereed. Wij bieden u hierbij het rapport aan. In de paragraaf 'Wat willen wij u meegeven?' staan de punten die volgens ons voor u urgent zijn.

Het opvolgingsonderzoek
De onderzoeksvraag was: '*in hoeverre zijn de aanbevelingen van het rekenkameronderzoek naar toezicht en handhaving bij de (meest) milieubelastende activiteiten (MBA's) en de toezeggingen die het college heeft gedaan in de bestuurlijke reactie op het onderzoeksrapport opgevolgd? Als een aanbeveling/toezegging (nog) niet is opgevolgd, zijn er dan concrete plannen om dit op korte termijn te gaan doen*?'.
De rekenkamer liet zich voor dit onderzoek bijstaan door bureau Pro Facto te Groningen. Het onderzoek is in april 2026 gestart en in augustus 2026 afgerond. De eerste weken van september heeft ambtelijk wederhoor plaatsgevonden. De feitelijke onjuistheden zijn verwerkt.

Conclusies
De conclusie is dat van de zes aanbevelingen er een is uitgevoerd, drie gedeeltelijk en twee (nog) niet. Schematisch ziet het er als volgt uit:

Aanbeveling rekenkamer uit onderzoek 2024/2025:	Aanbeveling opgevolgd?
1. Stel een goede omgevingsanalyse van MBA's in 's-Hertogenbosch op met bij voorkeur een gebiedsgericht inzicht in de (cumulatieve) milieudruk door MBA's	Gedeeltelijk opgevolgd
2. Leg een duidelijke(re) relatie tussen de meer algemene en ook specifieke milieudoelen van de gemeente en prioriteitstelling en inzet van toezicht en handhaving bij MBA's.	Gedeeltelijk opgevolgd

Verken wat de mogelijkheden en wenselijkheden zijn om milieuregels in het Omgevingsplan vast te leggen die ook mede leidend zijn voor toezicht en handhaving bij MBA's	
3. Operationaliseer op basis daarvan (gebiedsgerichte) beleids- en uitvoeringsdoelen, monitor jaarlijks in hoeverre de doelstellingen worden gerealiseerd en geef in de jaarlijkse evaluatie van het uitvoeringsprogramma VTH inzage in de VTH-prestaties en de mate van doelbereiking.	Gedeeltelijk opgevolgd
4. Zet actiever in op strafrechtelijke handhaving wanneer dit is aangewezen op grond van de LHSO en verbeter de samenwerking tussen de ODBN, de politie en het OM.	Opgevolgd
5. Voer een gesprek met de raad over de informatiebehoefte en de gewenste informatievoorziening over uitvoering toezicht en handhaving.	(Nog) niet opgevolgd
6. Spits de informatievoorziening meer toe op de informatiebehoefte van de raad, bijvoorbeeld door meer aanschouwelijk te maken wat toezicht en handhaving bij milieubelastende activiteiten opleveren.	(Nog) niet opgevolgd

Een uitgebreide toelichting op deze bevindingen vindt u in het bijgevoegde rapport.

Wat willen wij u meegeven?
Het feit dat maar één aanbeveling is opgevolgd en drie gedeeltelijk, stemt ons niet optimistisch. Vooral omdat het college u in de Commissie Bedrijvigheid op 18 juni 2025 al meldde dat de meeste van onze aanbevelingen al zijn uitgevoerd en in gang worden gezet. Naar nu blijkt is veel nog niet gedaan. Wij maken ons vooral zorgen over de volgende punten:

1. **Adequatere operationalisering doelen:** wat betreft het beleid van de ODBN ontbreekt nog de jaarlijkse doorvertaling en operationalisering van de in de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (U&H) geformuleerde doelstellingen. Wij vinden dat het college samen met ODBN moet zorgen voor een adequate jaarlijkse verantwoording (kwalitatief en waar mogelijk kwantitatief) van de mate van doelbereiking. AI zou hierbij behulpzaam kunnen zijn. Zo ook het ontsluiten van data om de resultaten van toezicht en handhaving inzichtelijk te maken.
2. **Beter informeren gemeenteraad:** de informatie aan de raad over toezicht en handhaving bij milieubelastende activiteiten kan beter. Wenselijk is dat het college in samenspraak met de ODBN beziet welke informatie (bijvoorbeeld informatie uit de omgevingsanalyse of het jaarverslag over het werkprogramma van de ODBN) daarvoor kan worden gebruikt.
3. **Niet gehouden discussiebijeenkomst met raad**: de rekenkamer was begin 2025 van plan om een discussienotitie op te stellen over het rekenkamerrapport. Het college gaf aan zelf een discussiebijeenkomst te organiseren, waarna de rekenkamer besloot dit zelf niet ook te doen (zie onze brief aan de raad d.d. 2 april 2025 en brief aan Presidium d.d. 2 april 2025). De beloofde discussie met uw raad is er nog niet geweest. Het lijkt ons belangrijk dat een gesprek van het college met uw raad op korte termijn plaatsvindt. Zo'n gesprek zou volgens ons moeten plaatsvinden voordat de nieuwe U&H-strategie (naar wij hebben begrepen) in december 2026 met uw raad wordt besproken. Daarmee kan duidelijk worden hoe de informatievoorziening aan uw raad over toezicht en handhaving bij milieubelastende activiteiten wordt ervaren en wat uw informatiebehoefte is.
4. **Doelen, prioriteiten en monitoren doelbereiking ontbreken:** voor de nieuwe vast te stellen U&H-strategie missen we ook nog het opnemen van duidelijke (milieu)doelen en prioritering en het operationaliseren van algemenere naar concrete beleids- en uitvoeringsdoelen. Ook missen we dat jaarlijks wordt gemonitord in hoeverre de doelstellingen worden gerealiseerd. Wij stellen voor dat het college in de jaarlijkse evaluatie van het uitvoeringsprogramma VTH uw raad ook inzage geeft in de VTH-prestaties en de mate van doelbereiking.
5. **Werk aan een regionaal dreigingsbeeld:** tot slot zien wij dat er nog werk ligt met betrekking tot de strafrechtelijke handhaving. Vanuit de ODBN is voorgesteld om te komen tot een regionaal

dreigingsbeeld. Daarbij wordt ingegaan op welke vormen van milieucriminaliteit zich in Noord-Brabant voordoen, waar die vormen zich voordoen en welke interventies er gedaan kunnen worden. Een dergelijk dreigingsbeeld kan de raad meer inzicht geven in milieubelastende activiteiten. En ook in de wijze waarop tegen milieucriminaliteit wordt en kan worden opgetreden. Wij zouden graag zien dat het college via de ODBN de ontwikkelingen om te komen tot een regionaal dreigingsbeeld volgt en de raad hierover informeert.

Wij geven uw raad in overweging de bevindingen en conclusies uit het opvolgingsonderzoek en onze zorgpunten over de opvolging van onze aanbevelingen mee te nemen in de bespreking van de nieuwe U&H-strategie.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. De rekenkamer is graag bereid het rapport nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
namens de Rekenkamer ’s-Hertogenbosch,

dr. G.W. Goedmakers,
Voorzitter